Stratejik Güvenlik

İçeriği Yazan: Hakan Aydin [1] Zaman: Per, 29/09/2011 - 09:33
Yazar: Hakan AYDIN

Strateji; herhangi bir tarafça, herhangi bir şey için ortaya konulan plan ya da planlar bütünüdür. Güvenlik ise en basit anlamıyla varlığın muhafazası durumudur. Strateji ve güvenlik kavramlarını tek tek ele aldığımızda da aslında birbirlerine ne kadar yakın olduklarını görebiliyoruz. Bu makalemizde, bu kavramları ayrı ayrı inceledikten sonra "stratejik" güvenlik hususunda bir genel çerçeve sunacağız.

Sözcük kökeni itibariyle Latince'ye dayanan strateji, "stratos" (ordu) ve "agos" (kullanım, kullanma) sözcüklerinden oluşmuş bileşik bir sözcüktür. Geniş anlamıyla strateji, "Kendi varlığını sürdürme ve geliştirme ile karşı tarafın, yani varlığını koruma ve sürdürme olgularını tehdit edenin, bertaraf edilmesine yönelik eylem ve uygulamaları ifade etmektedir." Herhangi bir "oyun"un sonuna varmak için yapılan her türlü hesap da, stratejinin konusunu oluşturmaktadır. Uluslararası ilişkilerde "oyun" hiç bitmediğine göre, strateji de tekrarlanan "oyunlar" gibi de düşünülebilir. Ayrıca, her aktörün çevresi ile arasındaki ilişkileri düzenlemesi ve rakiplerine üstünlük sağlayabilmek için kaynaklarını harekete geçirmesi, stratejinin konusunu oluşturmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzlemde artan aktör sayısı, ilişkilerin karmaşık hale gelmesine ve strateji kavramının da daha yaygın bir kullanım alanı bulmasına neden olmuştur. Strateji oluşumunda muhtelif taktiklerin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır. Strateji, bu taktiksel hareketlerle harmanlandığı zaman netice alınır.
Tarihsel süreç içerisinde baktığımızda ise, "Stratejiler, yaşamın kaynağı olan su kenarlarında kurulmuş uygarlıkların bundan yararlanma koşullarını başkaları ile paylaşmama, su kenarında kurulmamış uygarlıkların da buraları ele geçirme faaliyetleri ile gelişmiştir." Strateji geliştirilmesi için, bir "öteki" olması zorunluluğu yoktur. Kendi varlığını sürdürmek için gerekir. Bir diğer husus, Beril Dedeoğlu'nun da belirttiği gibi, strateji kısa - orta ve uzun vadeli olmak üzere iki ana eksen üzerinde geliştirilir. Uzun vade, çeşitli zaman aralıklarına bölünmüş kısa – orta vadeli stratejiler ile planlanır.

Stratejiyi üç grup altında toplayabiliriz: Milli strateji; milli hedeflerin elde edilmesi veya milli politikanın uygulanması amacıyla milli güç unsurlarının hazırlanması, yönlendirilmesi, geliştirilmesi ve kullanılmasına ait genel plan ve hareket tarzlarıdır. Askeri strateji; askeri gücün doğrudan doğruya veya dolaylı olarak uygulanması suretiyle, milli stratejinin gerçekleşmesini sağlayan askeri kuvvetlerin kullanılması bilim ve sanatıdır. Son olarak kalkınma stratejisi ise; milli hedeflerin elde edilmesi için planlanan tüm ekonomik, kültürel, psiko-sosyal hareket tarzlarıdır.

Bir stratejinin tıkanıklıkları saptaması ve gidermesi için öncelikle hedef tespiti yapılmalıdır. Ardından mevcut güçlerin uyumlaştırılması ve nihai olarak da mevcut güçlerin hedefe yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda hedefleri gerçekleştirmek için de gerekli güç ve imkanların oluşturulması ya da mevcut güç ve imkanlar arasında eşgüdüm sağlanması gerekmektedir.

İmparatorluklar döneminde strateji üç amaç için kullanılıyordu: Toprakların ve iktidarın yayılması önünde engellerin ortadan kaldırılması, statükonun korunması, içsel taleplerin bertaraf edilmesi. Bu düşünce, bugünkü sistemde de devletler tarafından benimsenmektedir. Bunun yanında, devletler nezdinde dış politika ile bağlı olarak, "biz"den olanlar için iş birliği stratejisi geliştirilirken, "biz"den olmayanlar için de savunma ve karşı koyma stratejisi geliştirilir.

Hugo Grotius ise stratejinin temeli olan rasyonalizm üzerinde durmuştur. Rasyonalizm, bir devletin herhangi bir konuda strateji oluştururken hesaplarını akılcı bir şekilde yapmasıdır. Bunun yanı sıra, stratejide güç tasarrufu da önemlidir. Bir devlet olarak tüm gücünüzü sadece bir şeye ayıramazsınız. Koşullara göre değişik güç maksimizasyonları yapmak gerekmektedir.

Lider, strateji oluştururken devlet ile kendisinin ayrımını yapmak zorundadır. Çünkü lider faktörü ortadan kalktığında mevcut strateji sürdürülemeyebilir. Machiavelli'ye göre, devletin iyi

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

yönetilmesinin iki koşulu bulunmaktadır: İyi yasalar ve iyi ordu. Dış politikada iş birliği stratejilerine değil, çatışma stratejilerine ağırlık verilmekte ve sistemin keskin bir rekabete dayandığı ileri sürülmektedir. İşbirliği tekniklerinin ve örgütlenme stratejilerinin, idealizmle ilgisi bulunmadığını ileri süren E. H. Carr ise, bu yaklaşımıyla realistler arasında kabul edilir. Carr'a göre, iş birliği stratejisi, aslında sisteme hakim olma stratejisinden başka bir şey değildir. Benzer değerleri paylaşanlar, değerler sistemlerini yaymak için iş birliğine gitmektedirler.

Güvenlik; bireyin, toplumun ve devletin varlığını koruyabilme durumunu ifade eder. Güvenlik, ilk olarak bireyin varlığı ve varlığını sürdürebilmesi açısından düşünülür. Ve güvenlik insanlığın doğuşuyla sistemde kendine yer edinmiştir. Birey, kendini güvende hissettiği sürece topluma karışır ve toplumda rol üstlenir. Bu meyanda, toplumun da kendini güvende hissediyor oluşu, toplumu devletle bütünleştirir ve toplumun çehresinde tezahür eden "güvende"lik hissi devlete de yansımış olur. Güvenliğin bir diğer tanımı ise, Platon'un Thrasmakhos ile yaptığı söyleşide görülebilir. Platon'a göre; doğruluk, güçlünün işine gelendir. Güçlü olan da, bilgi sahibi olandır. O zaman, güvenlik kurallarını güçlü olan, yani teknik, ekonomik ve diğer bakımlardan üstün olan koymakta; diğerleri onunla uyum gösterdikleri sürece bu sistemin içerisinde kalmaktadırlar.

Diğer bir ifade ile bilgi/teknik/ekonomik üstünlük arasında son derece yakın ve doğrusal bir ilişki söz konusudur.

"Öteki"nden sakınmak, "öteki"nden korunmak, "öteki"yle rekabetten zarar görmemek ve hatta "öteki"nden üstün olmak tüm aktörlerin-doğal davranışı olagelmiştir. Ayrıca, güvenliği salt askeri manada düşünmemek gerekir. Politik, ekonomik ve sosyolojik güvenliğin de varlığı malumumuzdur. Bir devletin hem içte hem de dışta güvenliğini anlamlandıracak ulusal güvenlik konseptinin varlığı da devleti anlaşılır kılmaktadır. Ulusal güvenlik, devletin anayasal düzeninin, ulusal varlığının ve bütünlüğünün uluslararası alanda siyasi, kültürel ve ekonomik dâhil bütün çıkarlarının ve ahdi hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasıdır. Ulusal güvenlik politikasının üç temel unsuru bulunmaktadır: Ulusal güvenliğin sağlanması, ulusal hedeflere ulaşılması ve bu iki unsur için iç, dış ve savunma hareket tarzlarına ait esasların (politika esasları) tespit edilmesidir. Ulusal güvenliğin bir başka önemi de "düşman"ın ya da sistemdeki diğer aktörler üzerinde caydırıcılık yaratabilme durumudur. 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında, ABD 17 Eylül 2002'de ulusal güvenlik stratejisini hazırlamıştır. Bu stratejide dört başlık bulunmaktadır; önleyici savaş, askeri müdahale ve öncecilik, yeni karşılıklık ve demokrasiyi yayma.

Herhangi bir devlet açısından ulusal güvenliğe bağlı tehdit endişesi tarih boyunca var ola gelmiştir. Fakat bu tehdit endişeleri, her aktörün kendine özgü niteliklerinden dolayı farklılık arz etmiştir. Ayrıca, uluslararası güvenlik açısından sistemdeki aktörlerin (devletlerin) çıkar ilişkileri neticesinden oluşturdukları da düşünülmelidir. Bu sebeple, devletlerin kimin ya da neyin tehdit olduğu ve güvenliği anlayıp anlamlandırmalarının farklılık göstermesi çok doğaldır. Soğuk savaş sonrasında geleneksel ulusal güvenlik algılamaları, günümüz küresel ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Soğuk savaş döneminin kitlesel olan tehdit kavramı yerini; etnik çatışmalar, ülkelerin iç istikrarsızlıkları, ekolojik faktörler, göç, insan hakları, kökten dincilik, kaçakçılık ve terörizm gibi yeni tehdit ve riskleri kapsamaktadır. Artık barış ve güvenlik, sadece askeri güvenliğe bağlı değildir. Eski askeri tehdidin yerine, birbirinden izole edilemeyen iç içe geçmiş tehditler ulusal güvenliği tehdit ederken, tehdit kavramı da gün geçtikçe çok yönlü, değişken, karmaşık ve belirsiz hale gelmiştir.

Tabii bu noktada, global/küresel güvenlik anlayışı da ortaya çıkmıştır. Bu anlayış üç temel strateji üzerine bina edilmiştir: Global/küresel istikrarı korumak, global/küresel caydırıcılığı artırmak, global/küresel demokratik değerleri korumak ve yaygınlaştırmaktır. Ayrıca, bugün gelinen noktada, bireylerin güvenliği devletlerin güvenliğinden daha düşünülür kılınmıştır. Bu dönüşümde, "birey"ci anlayışın da etkili olduğunu yadırgayamayız.

Yeni güvenlik anlayışının dört boyutu vardır; birinci boyut, ulusal ekonomilerin ve uluslar aşırı sermaye hareketlerinin denetimidir. İkinci boyut, kitle iletişim araçları kullanılarak yapılan psikolojik savaştır. Üçüncü boyut ise, askeri faaliyetlerin kapsam alanı genişlediği gibi, siyasi, ekonomik, toplumsal ve teknolojik gelişmelerin önem kazanmasıdır. Son boyut ise, birlikler, entegrasyon, ittifak sistemleri ve belirli koalisyonlar içinde yer almaya ilişkindir.

Ulusal güvenlikle ilgili dört temel ulusal çıkarın önem derecesi ise şu şekildedir:

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

1. *"Beka" önem derecesi. (Genellikle ülkenin toprak bütünlüğü ve ulusal birliği bu kategori içindedir ve bu konularda ülke savaşı göze almıştır.)*

2. *"Hayati" önem derecesi. (Daha çok ileri düzeydeki savunma, bölgesel güvenlik ve ekonomik çıkarları kapsamakta ve savaş kesin olmamakla beraber savaş riski taşıyan çıkarları göstermektedir. Savaşı ileri bir tarihte muhtemel kılan güvenliğe yönelik tehditler de bu kapsamdaki çıkarlara işaret edebilir.)*

3. *"Çok Önemli" önem derecesi. (Genellikle güç kullanımını gerektirmeyen ancak, hesaplanmış politikalar ve eylemler ile elde edilmeye çalışılan siyasi ve ekonomik düzeydeki çıkarları kapsamaktadır.)*

4. *"Önemli" önem derecesi. (Genellikle tarihi ve kültürel değerler niteliğindeki ulusal çıkarların yer aldığı, insani ve kültürel politikaların uygulandığı, uzun vadeli çıkarlar olarak değerlendirilmektedir.)*

Güvenlik politikası, siyasi amaçlar da içerir. Siyasi amaçlar, sistemdeki diğer aktörleri mağlup etme, onlara baskı kurma ve endişeleri giderme üzerine kurulur. Baskı kurmak, caydırıcılık ve kuvvet kullanma yoluyla gerçekleştirilir. Ayrıca hem ulusal hem de uluslararası güvenlik, istihbaratla yoğun bir ilişki içerisindedir.

Bir devletin ulusal güç unsurları ile güvenlik politikaları sıkı bir ilişki içerisindedirler. Ulusal güç unsurlarını genellikle iki kategori altında değerlendiriyoruz: Birincisi; sabit olanlar, diğeri ise değişken olanlar. Sabit ulusal güç unsurlarından tarih ve coğrafyadır. Nüfus ise, değişken bir ulusal güç unsurudur. Nüfus, sayısı bakımından değil, dinamikliği bağlamında ele alınmalıdır. Ekonomi olsun, moral ve motivasyon olsun, bunlar değişken birer ulusal güç unsurlarıdır. Teknoloji, yine aynı şekilde değişken güç unsurudur. Ve son olarak, askeri güç de değişken ulusal güç unsurları arasında kabul edilmektedir.

Günümüz koşullarını da düşündüğümüzde, bu ulusal güç unsurları arasından teknoloji gücü oldukça önemlidir. Bir örnekle açıklamak gerekirse, "Aşağı yukarı 250 – 300 milyonluk Arap dünyasından söz ediyoruz. Bunların ortasında da 6,5-7 milyonluk bir İsrail. Teknolojisiyle kendisini kuşatan bu büyük nüfusa meydan okuyup, hiçbir şekilde ödün vermeyen ve varlığını dayandığı askeri teknolojiyle sürdürebilen bir ülke. Teknolojinin önemi işte burada." Netice itibariyle, bir devlet olarak ulusal güç unsurlarının size sağladığı faydalara göre bir güvenlik politikası ve buna dayalı da hedefler geliştirmeniz gerekmektedir.

Üzerinde durduğumuz ulusal güç unsurları belirli anlayışlar altında kullanılır. Bu anlayışlardan biri tarih boyunca sıkça kullanılan sert güç anlayışıdır. Sert güç anlayışında en büyük önem askeri güce verilir. Joseph Nye'nın ortaya attığı yumuşak güç anlayışında ise ekonomi, kültürel ve siyasal güce önem verilir. Son dönem ortaya çıkan akıllı güç anlayışına göre ise, yumuşak ve sert gücün bileşkesinden ortaya çıkan, hangi gücün nerede, ne zaman, hangi momentumda kullanılması gerektiğini ölçümlemeye yönelik anlayış benimsenmiştir.

Günümüz dünyasında devletler tarafından genel itibariyle barışçıl güvenlik stratejileri kullanılmaktadır. Sorunların çatışmalara varmadan çözülmesi düşünülse de, bu stratejiler caydırıcı olma niteliklerine sahiptirler. Buna ek olarak, diplomatik ve ekonomik yöntemlerin kullanıldığı da görülmektedir. Çatışmacı güvenlik stratejileri izleyen devletler tarafından sıcak çatışmaya dönüşebilecek süreçler göz önüne alınmıştır. Ayrıca, gizli ittifaklaşmaların varlığı ve son nokta askeri yöntemlerin gelişimi de göze çarpan diğer durumlardır.

Sonuç olarak, uluslararası sistemde olayları etkileyen bir sürü faktör vardır. Fakat bir devletin temel amacı; diğer devletlerle olan siyasi ve ekonomik ilişkilerini geliştirip sistemde söz sahibi olabilmesidir. Tüm bu ilişkilerin sağlıklı kurulması, devam ettirilmesi ve devletler nezdinde "güven"de olduğu hissine erişilmesi, dayanak noktası olan "güvenlik"le mümkün olabilmektedir. Her alanda "tehdit"ler mevcuttur. "Tehdit"lere bağlı olarak da strateji geliştirme ihtiyacı doğmuştur. "İdeal" bir devletin öncelikle yukarıda sözünü ettiğimiz tüm kavramların içini doldurması gerekmektedir. Ardından uluslararası sistemdeki diğer aktörleri de göz önüne alıp salt güvenlik alanında değil, diğer alanları da kapsayan stratejiler geliştirmelidir. Unutulmamalıdır ki, stratejiler kendi başlarına da

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

anlam ifade edebilir fakat “strateji”den yoksun bir güvenlik hiçbir şey ifade etmez.

Hakan AYDIN

iletisim@politikadergisi.com **[2]**

Kaynakça:

(1). Muzaffer ERENDİL, Tarihte Strateji (Askeri Stratejiden Milli Stratejiye), Genel Kurmay Ateşe Başkanlığı
(2). Beril DEDEOĞLU, Uluslararası Güvenlik ve Strateji, Yeniyüzyıl Yayınları, Mayıs 2008, s.67
(3). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.68
(4). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.107
(5). S. Erden AKARGÜN, Harp Tarihi, Kara Harp Okulu Matbaası, Ankara, 1992, s.1-11
(6). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.103-104
(7). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.30
(8). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.55
(9). Harp Akademileri Yayınları, Milli Güvenlik Siyaseti ve Stratejisi, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul 1996, s.25
(10). Harp Akademileri Komutanlığı, Geçmişte ve 21.Yüzyılda Savaşlar ve Stratejiler, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul 2002, s.46
(11). Mim Kemal ÖKE, Küresel Toplum, Asam Yayınları, Ankara 2001, s.53
(12). Beril DEDEOĞLU, a.g.e., s.111-112
(13). Yavuz Gökalp YILDIZ, Stratejik Vizyon Arayışları ve Türkiye, Der Yayınları, İstanbul 2001, s.49-55
(14). Harp Akademileri Yayınları, Milli Güvenlik Siyaseti ve Stratejisi, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul 1996, s.50-52
(15). Ercan ÇİTLİOĞLU, Ekopolitik Panel: Güvenlik ve Terörizm, 17 Şubat 2011, http://www.ekopolitik.org/public/news.aspx?id=5432&pid=11 [3]

Yorumlar

DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI , DÜNYANIN EN İYİSİNİ YAPTI.

İçeriği Yazan: MÜCAHİT KUBİLAY Zaman: Per, 29/09/2011 - 23:14

geçtiğimiz gün haberleri seyredip , gazete başlıklarına baktım da.
hemen hemen her kanal ve her gazetede ortak bir haber vardı.
başlık şöyle.
İLK MİLLİ GEMİMİZ DENİZE İNDİ.
pendikte oturmasam , balkonumdan pendik tersanesini görmesem.
abbas gibi böyle haberlere bende inanacam.
haberci dediğin , haberi doğru yapar.
büroda tv izleyip diğer kanallara bakarak , haber maber yapılmaz.

haberlerde doğru olan yalnızca BÜYÜKADA gemisinin denize inmesi.
çaylak haber spikerinin birisi , ilk milli gemimiz dedi ya.
gazeteci ve tv cilerin hepsi sazan gibi mevzuya atladı.
yuh ulen size.
üç sene önce denize indirilen HEYBELİADA havada mı uçtu , yoksa battı mı.
HEYBELİADA gemisinin ikizi BÜYÜKADA dır.
bu iki gemi aynı patentli , yüzde yüz yerli ve çok gizli üretilmiş gemilerdir.
üstüne takılann füze silahlarıyla donatılacak , teknik özellikleri çok yüksek olacak gemilerdir.
akdeniz ege ve karedenizde dans edecek dosta düşmana korku verecek gemilerdir.
düşman radarlara yakalanma oranı çok düşüktür.
dünyanın en sessiz yol alabilen gemileridir.
yunanistan ve israil deniz kuvvetlerine bağlı gemileri üst üste topla.

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

yeni yapılan bu gemilerden 8 adedi , deniz savaşı kazanmak için yeterlidir.
zeten imzalanan projede 8 adet yapılacağı belirtilmiş.
ilerki aylarda bir tanesi daha kızağa oturtulacak.
ödenek zamanında ayrılırsa , pendik tersanesi 4 tane geminin yapımından sorumlu olacak
burda bir karışıklık var.
bu gemiden 8 adet yapılacak dedim ya.
4 adedini pendik tersanesi yaparsa , geri kalan 4 gemiyi kim yapacak.
işte karışık olan yeri ve zurnanın zong dediği yer burası.
şimdi çaktınız manzarayı dimi.
yandaş , yağcı , balcı bir özel sektör tersane yapacak.
başka çarasi yok çünkü.
bu gemilerin yapımı için , kesinlikle ihaleye çıkaramazlar.
çünkü HEYBELİADA tarzı gemiler , ülkemizde üretilen gizli projelerin başında geliyor.
gemilerle ilgili her hangi bir bilgi akışı , ulusal güvenliğimizi tehdit edecek olmasıdır.
pendik tersanesinde üretilen bu gemilirin yanına ,
imalat ilgisi olmayan ve aynı tersanede çalışanların bile giremediklerini biliyoruz.
pendik tersanesi deniz kuvetleri komutanlığına bağlı.
burda dahi zar zor , gizli saklı gemi üretilmeye çalışırken.
özel sektörde bu gizlilik nasıl korunacak , sırlarımız nasıl gizlenecek.

HEYBELİADA gemisine bir senede zor motor bulunup takıldı.
füze ve radar sistemleri aselsanın gizli üretimi.
gemiye montajı ve nışan ayarları yapılması iki seneyi aldı.
nedeni diğer ülkelerin eline , gemiyle ilgili bilgilerin geçmesini istemeyişleri.
daha net anlatmak gerekirse.
bu iki geminin teknik ve silah gücü.
şimdiye kara aldığımız , abd ve alman malı savaş gemilerimizin toplamına eş değer olması.

tüm olumsuzluklara rağmen ,
HEYBELİADA ve BÜYÜKADA deniz canavarlarını yapan.
TÜRK ORDUSUNUN , DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞINA ,
HELAL OLSUN , SAĞOLSUN ve BAŞIMIZDAN EKSİK OLMASIN.
_____(üçbeş_köyün_tiriviri_yazarı)_____köylüüü

- Bilim/Kuramsal [4]
- Dış Siyasa [5]

Kaynak URL (*29/03/2024 - 08:00* tarihinde yazdırıldı):
https://www.politikadergisi.com/okur-makale/stratejik-guvenlik

Bağlantılar:
[1] https://www.politikadergisi.com/pd-uye/hakan-aydin
[2] mailto:iletisim@politikadergisi.com
[3] http://www.ekopolitik.org/public/news.aspx?id=5432&pid=11
[4] https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal
[5] https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı